

Jødedom i Danmark

Jair Melchior, overrabbiner i Danmark

DR P1 søndag den 4. februar kl. 08.05.

I knap 10 år har Jair Melchior været overrabbiner i Danmark og følger dermed i sin farfars og oldefars fodspor.

Spændingerne lige nu gør mange jøder nervøse, men Jair Melchior mener ikke, at man skal lade frygten styre sit liv. Han går selv med kippen på gaden og oplever af og til nogle negative tilråb. Men langt oftere får han positive reaktioner og smil.

Han mener, at de danske jøder var under større pres i forbindelse med omskæringsdebatten, end tilfældet er lige nu.

Men der er en bevidsthed om, at pres fra andre befolkningsgrupper altid har været en del af oplevelsen af at være jøde.

I samtalen fortæller Jair Melchior også om sin jødiske tro som rationel, men også om sjældne oplevelser af særlig nærvær.

Bonusinfo:

Jair Melchior (født i 1982 i Norge) er siden 1. september 2014, overrabbiner i Danmark.

Jair Melchior kommer fra en familie, der har haft syv tidligere generationer af rabbinere i København. Hans far Michael Melchior var medlem af Knesset og var i tre årtier overrabbiner i Norge, hans bedstefar Bent Melchior var fra 1970 til 1996 dansk overrabbiner, og hans oldefar Marcus Melchior var fra 1947 til 1969 dansk overrabbiner.

I 1986 flyttede familien til Israel, hvor Jair Melchior voksede op og blev uddannet til rabbiner. Han taler ikke desto mindre flydende dansk.

I 2013 blev han overrabbiner for Det Jødiske Samfund i Danmark. Samfundet, der tidligere gik under navnet Mosaisk Trossamfund, er et af de tre anerkendte jødiske trossamfund i Danmark. Det omfatter cirka 2000 af de omkring 8000 danske jøder. Jair Melchior afløste Bent Lexner, der blev overrabbiner efter Bent Melchior i 1996.

En barnedrøm om Danmark

»Jeg havde en meget barnlig barnedrøm om at blive rabbiner i Danmark,« fortæller Jair, der er født i Norge af danske forældre og opvokset i Israel.

»Jeg er vokset op med en stærk forbindelse til Danmark på grund af min familiehistorie og mine bedsteforældre, som alle boede i Danmark. Men jeg har også haft en større dansk stolthed end mine andre søskende. Danmark har altid tiltrukket mig på en særlig måde.«

Barnedrømmen forsvandt i nogle rebelske teenageår, men vendte senere tilbage, og Jair studerede til rabbiner med et klart håb om, hvor det skulle føre ham hen. »Jeg ville ikke være rabbiner nogen andre steder end Danmark. Fordi det er forbundet med min families historie. Og fordi det er en så anderledes opgave end at være rabbiner i Israel,« forklarer han.

»I Israel har man ikke menigheder, man har bare synagoger, som kun har fokus på det ceremonielle aspekt. Og så bliver man rabbiner for folk, der er nøjagtig som én selv, fordi der er så mange jøder, at hver synagoge bliver meget, meget homogen. Jeg kan godt lide, at menigheden har både religiøse og ateister. Forskellige vinkler og personligheder.«

Og det har han fået. Jair ler: »Det er en fuldstændig varieret menighed! Det giver selvfølgelig udfordringer, men det er udfordringer, som jeg er meget glad for.«

Det var dog ikke givet, at Jair en dag ville arve opgaven. Under hans studier var posten besat af Bent Lexner, og der var ingen tronfølge, der automatisk videregav den til den næste Melchior i rækken. Jair var i 2013 igennem en ansøgnings- og udvælgelsesproces, som ved de fleste andre jobs - og endte med at blive valgt til posten. Sammen med sin kone og deres tre børn rykkede han fra Jerusalem til København for at varetage opgaven som overhoved for det jødiske samfund i Danmark.